

وزارت جنگ

ستاد ارتش

آئین نامه

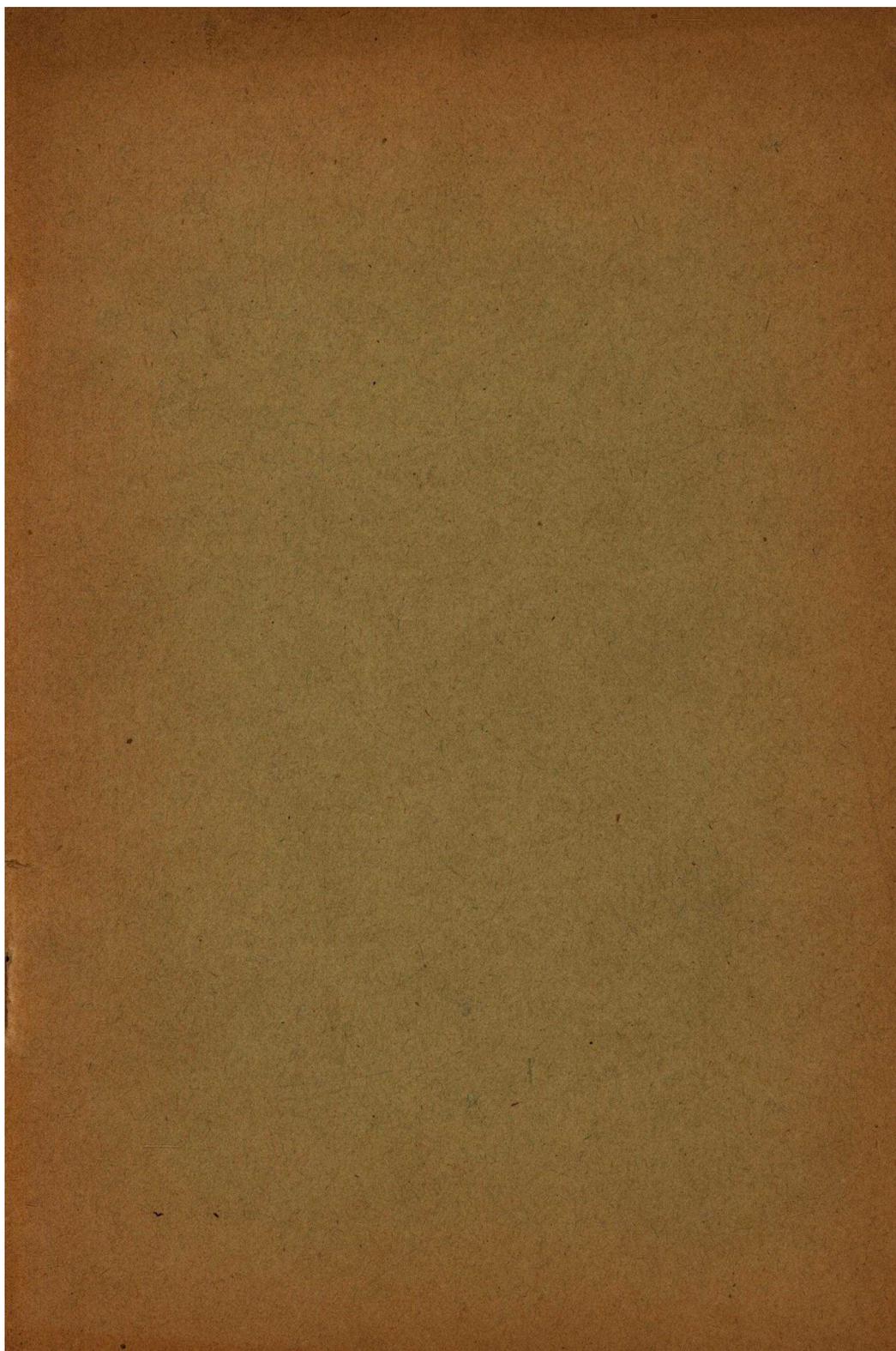
قانون

خدمت نظام و طیفه

عمومی

(مصوب دهم اسفند ماه ۱۳۱۷)

چاپخانه ارتش

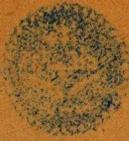
دانشگاه تهران
کتابخانه مرکزی
و مرکز اسناد

قبل از مطالعه مراتب زیر را تصحیح نمایند

اشتباه	صحیح	صفحه	سطر
تحت باز رسی	تحت باز پرسی	۲	۲۲
پیشنهاد نمایند	پیشنهاد نمایند	۱۲	۸
نمونه شماره $\frac{۸}{۱۶}$	نمونه شماره $\frac{۸}{۲۹}$	۱۳	۹
واحدها امنیه	واحدهای امنیه	۱۹	۱۰
چنانچه بتعداد	چنانچه تعداد	۲۷	۵
احضار با موالیه	احضار با موالید	۲۷	۱۴
ماده ۱۰۴ چه بطور کلی	ماده ۱۰۴ بطور کلی	۲۸	۲۰
واپیدی	واپیدی ها	۳۵	۱۶
دفترچه محاسباتی	دفترچه محاسباتی (دفترچه محاسباتی)	۴۱	۲

دکتر محمد محمود
هدیه
به کتابخانه و مرکز اسناد دانشگاه تهران
توضیح ۱۳۲۸ شم

دار الفنون
 وزارة المعارف
 القاهرة

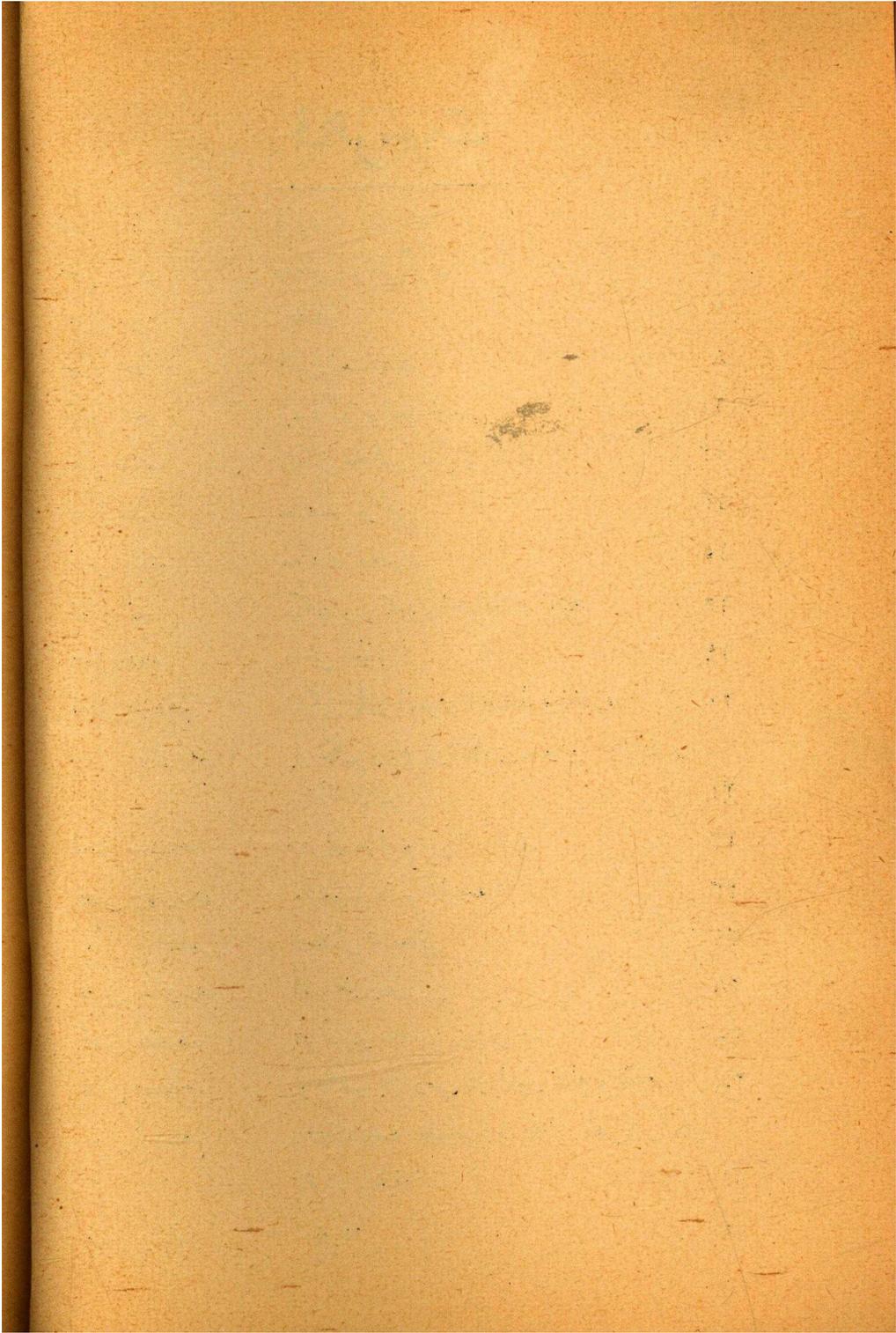

دليل لفهارس الكتب في دار الفنون

رقم الكتاب	عنوان الكتاب	عدد الصفحات	عدد النسخ
1	رسالة في...	7	27
2	رسالة في...	7	8
3	رسالة في...	7	9
4	رسالة في...	7	11
5	رسالة في...	7	12
6	رسالة في...	7	21
7	رسالة في...	7	27
8	رسالة في...	7	27
9	رسالة في...	13	27

فهرست

۱	کلیات	فصل نخست
۶	مناطق سرباز گیری	فصل دوم
۷	احضار	فصل سوم
۸	تامین احتیاجات	فصل چهارم
۱۱	رسیدگی و اسم نویسی	فصل پنجم
۱۲	تشکیل مجالس سرباز گیری	فصل ششم
۱۳	معافیت مزاجی	فصل هفتم
۱۵	معافیت محدود	فصل هشتم
۱۵	متکفلین و تامین احتیاجات امنیه	فصل نهم
۱۹	دانش آموزان	فصل دهم
۲۰	تشکیل کادر افسری احتیاط و ذخیره	فصل یازدهم
	پزشکان و دام پزشکان و دوا سازان و دندانسازان	فصل دوازدهم
۲۲		
۲۳	اجرای مراسم سرباز گیری	فصل سیزدهم
۲۳	مشمولین مقیم خارجه	فصل چهاردهم
۲۴	احضار تعلیماتی	فصل پانزدهم
۲۸	اعتراض بسن	فصل شانزدهم
۳۵	افراد در خدمت زیر پرچم	فصل هفدهم
۳۸	وظایف باز رسی در امور نظام وظیفه	فصل هیجدهم
	کتابچه نظامی و دفاتر تفصیلی و آمار	فصل نوزدهم
۳۹	افراد وظیفه	
۴۴	متفرقه	فصل بیستم

اٲین نامه

قانون خدمت نظام وظیفه عمومی

فصل نخست - کلیات

ماده ۱ - در اجرای مقررات ماده ۱ قانون خدمت نظام وظیفه اشخاصی که تابعیت کشور های خارج را داشته و بعداً به تبعیت کشور شاهنشاهی ایران نائل گردند از لحاظ مشمولیت تابع مقررات قانون خدمت نظام وظیفه بوده و چنانچه در تبعیت کشور اولیه موافق قوانین همان کشور خدمت زیر پرچم را انجام داده باشند برای ادوار مختلفه بعدی تابع مقررات هم طبقات خود خواهند بود .

ماده ۲ - در اجرای مقررات ماده ۲ قانون خدمت نظام وظیفه سن اشخاص از لحاظ مشمولیت بسال گرفته شده و تاریخ روز یا ماه تولد تأثیری نخواهد داشت بدین ترتیب که در هر سال از اول فروردین ماه تا اواخر اسفند ماه هر روزیکه شخص تولد یافت سال اول ولادت او محسوب و اول فروردین ماه سالی که ۲۱ سالگی در طی ان شروع میگردد سال اول خدمت وظیفه او خواهد بود .

ماده ۳ - در اجرای مقررات ماده ۴ قانون خدمت نظام وظیفه تاریخ ورود افراد بمراحل احتیاط و ذخیره نسبت بآنها نیکه تا سال ۱۳۱۷ در مهر ماه هر سال احضار شده اند ۱۵ مهر ماه و آنانکه هه و اناق قانون خدمت

نظام وظیفه مصوب ۲۹ خرداد ماه ۱۳۱۷ از سال ۱۳۱۸ ببعده احضار میشوند ۱۵ فروردین سالهای مقرر خواهد بود.

ماده ۴ — مشمولین هر طبقه که بنا به علی انجام خدمت زیر پرچم آنها بتأخیر افتاده باشد و یا قبل از سال احضار خدمت زیر پرچم را طی نموده باشند در مراحل خدمتی آنان تأثیر نداشته و پس از انجام خدمت زیر پرچم با افراد هم طبقه خردادوار مقرر قانونی راطی خواهند نمود.

ماده ۵ — در اجرای مقررات تبصره ۱ ماده ۵ قانون خدمت نظام وظیفه معافیت دائم شامل مشمولینی است که با اجرای مقررات آخرین قانون خدمت نظام وظیفه در مورد آنان تا تاریخ اجرای قانون خدمت نظام وظیفه مصوب ۲۹ خرداد ماه ۱۳۱۷ تشریفات مقرر در باره آنها اجرا و یا رأی معافیت دائم صادر گردیده باشد.

ماده ۶ — در اجرای مقررات تبصره ۲ ماده ۵ قانون خدمت نظام وظیفه مدتی که بواسطه محکومیت در نتیجه غیبت و فرار به مدت خدمت مقرر اضافه میگردد جزو دوره خدمت خدمتگذاران رسمی محسوب نخواهد شد.

ماده ۷ — معطوقاً بماده ۱۲ قانون خدمت نظام وظیفه داوطلبان در صورت حائز بودن شرایط زیر میتوانند دو سال خدمت زیر پرچم را با حقوق و وظیفه قبل از رسیدن بسنین مشمولیت انجام داده و جزو طبقات مربوطه بخود منظور گردند.

(۱) حداقل ۱۸ سال تمام داشته باشند.

(۲) تحت محاکمه جزائی چه در محاکم عمومی و چه در محاکم خصوصی و همچنین در اثر اتهام به جنحه و جنایت تحت بازرسی نبوده باشند.

- ۳) در اثر محکومیت به زندانی فراری نباشند .
- ۴) در وزارتخانه و ادارات و بنگاههای دولتی و ملی (اعم از رسمی و غیر رسمی) بمنبت معینی اجیر نشده باشند مگر با رضایت وزارتخانه و ادارات و بنگاههای مربوطه .
- ۵) وضعیت جسمانی آنها بنا بگواهی از طرف دو نفر پزشک نظامی قسمت مربوطه متناسب با انجام خدمت بوده باشد .
- ماده ۸ - در اجرای مقررات تبصره ۱ ماده ۱۲ قانون خدمت نظام وظیفه مشمولینیکه بموجب مدارک رسمی تا تاریخ اجرای قانون خدمت نظام وظیفه مصوب ۲۹ خرداد ماه ۱۳۱۷ دو سال در صف خدمت نموده (اعم از ارتش یا امنیه) جزو خدمت زیر پرچم محسوب و در ردیف هم طبقه های خود منظور میگرددند .
- تبصره - سن و تاریخ انجام خدمت و نوع حقوق تأثیری از لحاظ مصراحت این ماده در وضعیت آنان نخواهد داشت .
- ماده ۹ - اشخاصیکه قبل از رسیدن بسنین مشمولیت یا درسنین مشمولیت موافق مقررات در آموزشگاه های مختلفه گروهبانی ارتش پذیرفته میشوند خدمت آنان جزو خدمت زیر پرچم محسوب میگردد و موافق مقررات ماده ۲۱ قانون با آنان رفتار خواهد شد .
- ماده ۱۰ - در اجرای مقررات مواد ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ قانون خدمت نظام وظیفه قسمتها و ادارات و آموزشگاهها و دانشکده های افسری مکلفند هر ساله صورت اسامی اشخاص نامبرده را که به سنین مشمولیت میرسند موافق نمونه شماره $\frac{۱}{۳۷}$ تنظیم نموده و در ظرف دو ماهه اول سال به اداره نظام وظیفه عمومی ارسال دارند

و اداره مزبور موظف است مناطق مربوطه را از وضعیت آنان آگاه سازد.

ماده ۱۱ -- در اجرای مقررات ماده ۲۱ قانون خدمت نظام وظیفه بطور کلی مقام هر يك از درجه داران موقعی رعایت خواهد شد كه با حفظ شئون و مقام از خدمت معاف و یا منتقل شده باشند و چنانچه خروج آنها از خدمت ارتش بعنوان اخراج بوده باشد اعم از اینکه اخراج روی علل محاکماتی و یا انضباطی باشد بهر صورت عنوان اخراج چون از دست دادن شئون نظامی را متضمن می باشد مسالزم محرومیت آنان از درجات و شئون نظامی در کلیه مراحل خدمتی خواهد بود و این قبیل اشخاص جزو نفرات هم طبقه همان قسمتی که سابقه خدمت داشته اند منظور خواهند شد.

ماده ۱۲ -- معطوفاً بماده ۲۲ قانون خدمت نظام وظیفه مطابق ماده ۱۲ قانون مجازات عمومی حد اکثر زندانی تادیبی ۳ سال خواهد بود.

تبصره ۱- دادگاهها موظفند يك نسخه از رونوشت احکام صادره در باره مرتکبین جنحه و جنایت را که در سنین مشمولیت بوده باشند بلافاصله بامتخصصات کامل آنها از اسم پدر، شهرت، شماره شناسنامه، تاریخ تولد، محل صدور شناسنامه (تا سن ۵۴ سالگی) بداره نظام وظیفه عمومی ارسال دارند.

تبصره ۲- مناطق نظام وظیفه وظیفه دار هستند موقعی که مشمولین محکوم بجنحه و جنایت را جهت انجام خدمت زیر پرچم اعزام میدارند موضوع محکومیت آنان را نیز بقسمت مربوطه اعلام دارند و فرماندهان واحد

های مربوطه مکلفند باین قبیل افراد مقررات تبصره ماده ۲۲ قانون خدمت نظام وظیفه را گوشزد نموده و در خاتمه خدمت در صورتیکه حسن اخلاق و رفتار آنان مورد گواهی بوده باشد در کتبا بچه خدمتی آنها ثبت نمایند که بعد از خاتمه خدمت مورد استفاده قانونی آنان واقع گردد.

ماده ۱۳ - مشمولین مقررات بند الف ماده ۲۲ قانون خدمت نظام وظیفه در مواقع احضار نیز در واحدهای مخصوص موافق دستور ستاد ارتش تعلیمات مقرر را انجام خواهند داد.

ماده ۱۴ - افسران و افراد وظیفه در هر سال خدمت زیر پرچم ممکن است با نظر ستاد ارتش از ده الی پانزده روز مرخصی استفاده کنند.

ماده ۱۵ - سربازانیکه قبل از ورود بخدمت متهم به جنایت و یا جنحه مهم بوده بایستی از کسوت نظامی خلع و تحویل دادگاههای مربوطه شده پس از تعیین تکلیف بادر نظر گرفتن مقررات ماده ۲۲ قانون خدمت نظام وظیفه با آنان رفتار گردد.

ماده ۱۶ - افراد معلولی که در نتیجه معاینه برای خدمت خارج صف تشخیص داده میشوند چنانچه اضافه بر احتیاج سازمانی قسمتهای ارتش موجود گردد و محلی جهت انجام خدمت زیر پرچم آنان در مناطق مربوطه نباشد در صورت احتیاج بانظر ستاد ارتش مشمول مقررات ماده ۶۴ قانون خدمت نظام وظیفه راجع بطرز خدمت متکفلین گردیده ولی در تمام مدت خدمت در اداره امنیه نیز از حقوق افراد وظیفه استفاده خواهند نمود.

ماده ۱۷ - کلیه افرادی که در ادارات و بنگاههای ارتش خدمت

زیر پرچم خود را پایان رسانیده اند اعم از اینکه در هر يك از مراحل خدمتی باشند پیادگان مربوطه منتقل و بجای ضایعات و تلفات واحدها انتقال داده میشوند .

ماده ۱۸ - بطور کلی نفراتیکه در غیر صرف (اعم از ادارات و بنگاههای ارتش) خدمت مینمایند دو ماه قبل از اینکه خدمت زیر پرچم آنان منقضی شود بایستی پیادگان مربوطه منتقل و اعاده شده و در بقیه ادوار خدمتی جزو همان قسمت منظور شوند .

فصل دوم - مناطق سرباز گیری

ماده ۱۹ - معطوفاً بماده ۲۴ قانون خدمت نظام وظیفه هر يك از حوزه های اصلی نظام وظیفه بتناسب احتیاجات دارای چندین حوزه فرعی خواهد بود .

ماده ۲۰ - یکی از وظایف دفاتر آمار و ثبت احوال متشکله در مراکز حوزه های اصلی تطبیق احتیاجات خدمتی و اقدامات لازمه در رفع اختلافات دفاتر و تطبیق اسامی مربوطه به مشمولین و سربازان خواهد بود .

تبصره - قسمتها موظفند در امر توزیع برگهای شناسنامه با مامورین آمار و ثبت احوال تشریک مساعی نموده و در حدود دستورات مربوطه لازمه مساعدت و معاضدت را معمول دارند .

ماده ۲۱ - مناطق نظام وظیفه از حیث امورات فنی و تنظیم دفاتر و عملیات سرباز گیری موافق دستور اداره نظام وظیفه عمومی رفتار خواهند نمود .

ماده ۲۲ - اداره نظام وظیفه عمومی از نظر فنی نسبت به امور مناطق و حوزه های نظام وظیفه و تنظیم دفاتر و حسن جریان آن وظیفه دار مراقبت و پیش بینی های لازمه خواهد بود .

فصل سوم - احضار

ماده ۲۳ - در اجرای مقررات ماده ۲۷ قانون خدمت نظام وظیفه اسامی مشمولینی که هر ساله از دفاتر آمار به حوزه های سر باز گیری می رسد بایستی با مشخصات کامل در اول دیماه هر سال آگهی شده و در حوزه های فرعی مربوطه بهر حوزه اصلی انتشار داده شود .

ماده ۲۴ - نسبت باحضار طبقاتیکه هنوز بسن سر بازی نرسیده اند بمحض صدور فرمان همایونی اداره و دفاتر آمار و ثبت احوال بایستی بلافاصله صور اسامی احضار شدگان را که باید همیشه طبقه بندی نموده و در دسترس حاضر داشته باشند تنظیم نموده و با اداره نظام وظیفه عمومی و حوزه های سر باز گیری ارسال و تسلیم نمایند .

ماده ۲۵ - مدتی را که افراد نامبرده در ماده بالا مشغول انجام خدمت زیر پرچم میگردند در کتابچه خدمتی آنان قید و چنانچه کمتر از مدت قانونی بوده باشد در موعد مقرر قانونی احضار و کسر خدمت خود را انجام خواهند داد .

ماده ۲۶ - در اجرای مقررات ماده ۳۶ و تبصره ۱ ماده ۶۱ قانون خدمت نظام وظیفه مناطق نظام وظیفه دار هستند یکماه قبل از تشکیل مجالس سر باز گیری پزشکان مقرر را در نظر گرفته و با اداره نظام وظیفه عمومی بمنظور تصویب ستاد ارتش گزارش دهند .

تبصره ۱ - در صورتیکه دو نفر پزشک نظامی و یا غیر نظامی در محل نبوده باشد معاینه مشمولین سالم که اعزام آنان بخدمت بلا مانع خواهد بود ممکن است در محل بوسیله یک نفر پزشک صورت گرفته ولی اظهار نظریه در مورد مشکوکین و معلولین مادام که از طرف دو نفر پزشک ذی صلاحیت اظهار نظر نشده باشد اعتبار قانونی نخواهد داشت .

تبصره ۲ - مشمولینی که در محل سالم تشخیص داده میشوند باستثناء بیماران بین راه محتاج معاینه مجدد نبوده و بایستی در قسمتها بخدمت پذیرفته شوند تعیین نفرات مورد احتیاج بطور انتخابی (مگر برای تفکیک صنوف) قویا ممنوع خواهد بود .

تبصره ۳ - چنانچه تعیین وضعیت مشکوکین با پزشکان حاضر در محل از نظر قانون میسر نباشد و حمل مشکوکین بمرکز جهت تکمیل معاینات (از نظر ایاب و ذهاب و کثرت تعداد و غیره) اشکالاتی را متضمن باشد بایستی از طرف قسمت مربوطه با اعزام لااقل دو نفر پزشک بمحل وضعیت آنان با رعایت مقررات قانون روشن گردیده و تکلیف هر یک معین گردد .

فصل چهارم - تامین احتیاجات

ماده ۲۷ - مشمولین مناطقی که اقامتگاه قانونی آنان منطقه دیگر میباشد در صورت تمایل میتوانند در منطقه اقامتگاه خود خدمت زیر پرچم را انجام دهند که در اینصورت بایستی منطقه محل اقامت منطقه اصلی را مطلع نماید .

ماده ۲۸ — معطوفاً بماده ۵ قانون خدمت نظام وظیفه بنابه اوامر و مقتضایاتی ممکن است محل خدمت مشمولین منطقه که دارای پادکان‌های متعدد بوده باشد در داخل منطقه تعویض گردد.

ماده ۲۹ — سر بازانی که دارای اطلاعات رانندگی میباشند بایستی در قسمتهای موتوریزه مورد استفاده خدمتی واقع شده و هیچیک از افسران برای انومیل‌های شخصی حق استفاده از سرباز راننده نخواهند داشت.

ماده ۳۰ — در اجرای مقررات ماده ۳۹ قانون خدمت نظام وظیفه دفتر آمار هر محل موظف است بادر نظر گرفتن مقررات ماده ۲ قانون صورت اسامی اشخاصیکه در سال بعد بسن ۲۱ سالگی میرسند و همچنین صورت اسامی آنهایکه جدیداً برگ شناسنامه دریافت و در سنین مشمولیت میباشند و از قلم افتادگان سال‌های گذشته و صورت اسامی آنهایکه در اثر اعتراض بسن تشخیص داده میشوند و یا بموجب احکام صادره ازدادگاههای دادگستری مشمول میشوند ازدفاتر مربوطه دقیقاً استخراج و با مشخصات کامل در سه نسخه تنظیم و امضاء نموده در ظرف یکماهه آبان هر سال بحوزه‌های اصلی نظام وظیفه مربوطه تسلیم دارد.

ماده ۳۱ — پس از وصول صورتهای نامبرده در ماده بالا حوزه‌های نظام وظیفه وظیفه دار هستند در ظرف پانزده روز اول آذر ماه همان سال صورتهای مزبور را با دفاتر و مدارک موجوده در دفاتر آمار تطبیق نموده پس از رفع اختلافات دو نسخه آنرا امضاء کرده در ظرف ۱۵ روزه آخر آذر بدفتر آمار مربوطه عودت دهند که يك نسخه در دفاتر آمار

بایگانی، و نسخه دیگر از طریق اداره آمار و ثبت احوال بداره نظام وظیفه عمومی ارسال گردد.

تبصره - صور نامبرده در این ماده تا آخر بهمن ماه بایستی بداره نظام وظیفه فرستاده شده باشد.

ماده ۳۲ - دفاتر آمار پس از تسلیم صور مشمولین که تا آخر آبان ماه ادامه خواهد داشت از تسلیم هر گونه صور موالید تا موقع مقرر قانونی سال بعد خودداری خواهند نمود.

تبصره - صور اسامی اشخاصی که در آبان ماه شناسنامه اخذ نموده و مشمول شناخته شوند در سال بعد از طرف دفاتر آمار جزو صور موالید بحوزه های سر بازگیری ارسال خواهد گردید.

ماده ۳۳ - در اجرای مقررات ماده ۴۰ قانون خدمت نظام وظیفه حوزه های سر بازگیری پس از تطبیق صورتهای واصله اسامی آنها را در دفتر نمونه شماره ۲ (دفتر رسیدگی و اسم نویسی) که برای هر يك از حوزه های فرعی حوزه اصلی يك دفتر اختصاص داده خواهد شد ثبت و تعداد آنها را بدفتر نمونه شماره ۳ (دفتر آمار موالید) که برای کلیه حوزه های فرعی هر حوزه اصلی يك جلد تخصیص داده میشود وارد نموده سپس آمار موالید ابواب جمعی حوزه را در دو نسخه موافق نمونه شماره ۴ تنظیم و تا اول دیماه بمنطقه مربوطه ارسال دارند.

ماده ۳۴ - دفاتر آمار و ثبت احوال هر محل مکلف خواهند بود صورت متوفیات ذکور را از موالید ۱۲۸۴ ببعده به حوزه های مربوطه فرستاده و حوزه های نظام وظیفه نیز موظف میباشند فوراً باستناد اطلاع دفاتر آمار در دفاتر خود عمل نموده بمناسطه مربوطه

گزارش نمایند.

ماده ۳۵ - مناطق نظام وظیفه پس از وصول آمار موالید نامبرده در ماده بالا خلاصه آمار موالید منطقه را در دو نسخه مطابق نمونه شماره ۳ تهیه و بانضمام يك نسخه از دو نسخه آمار واصله از حوزه‌ها و صورت احتیاجات قسمت را که بنمونه شماره ۶ تنظیم میشود تا اول بهمن ماه بداره نظام وظیفه عمومی خواهند فرستاد.

ماده ۳۶ - اداره نظام وظیفه عمومی پس از وصول صورتهای نامبرده در ماده بالا صورت خلاصه آمار موالید کشور را با تفکیک هر منطقه به نمونه شماره ۷ تنظیم نموده به پیوست صورت احتیاجات قسمتها قبل از اسفند ماه به ستاد ارتش تسلیم خواهد نمود.

فصل پنجم - رسیدگی و اسم نویسی

ماده ۳۷ - در اجرای مقررات ماده ۴۶ و ۴۷ قانون خدمت نظام وظیفه محل گردآوری افراد و تاریخ حضور برای رسیدگی و اسم نویسی بایستی در آگهی قید و همچنین مواد ۴۸ و ۴۹ و ۵۰ و بند الف و ب ماده ۱۵۶ قانون خدمت نظام وظیفه نیز باید در آگهی و یادورقه دیگر چاپ شده ضمن انتشار آگهی انتشار یابد.

ماده ۳۸ - مامورین رسیدگی و اسم نویسی موظفند در موعد مقرر در آگهی با دفتر مربوطه در حوزه‌های فرعی حوزه‌های اصلی حاضر شده و وظائف محوله بخود را که در فصل پنج قانون خدمت نظام وظیفه مصرح است انجام دهند.

ماده ۳۹ - حوزه‌ها موظفند مراکز رسیدگی و اسم نویسی را در هر

حوزه فرعی طوری تعیین نمایند که افراد بتوانند در ظرف ۲۴ ساعت در مرکز تعیین شده حاضر گردند.

فصل ششم - تشکیل مجالس سرباز گیری

ماده ۴۰ - در اجرای مقررات ماده ۵۵ قانون خدمت نظام وظیفه اداره نظام وظیفه عمومی موظف است همه ساله در ظرف نیمه دوم بهمن ماه مراتب احضار بخدمت زیر پرچم اشخاصی که در سال بعد سن سربازی می رسند بمنظور صدور فرمان های یونی به ستاد ارتش پیشنهاد نمایند.

ماده ۴۱ - معطوفا بمواد ۵۷ و ۱۴۹ قانون خدمت نظام وظیفه کلیه اعضاء مجالس سرباز گیری و دادگاه اداری بایستی از طرف ادارات مربوطه رسماً معرفی گردند.

ماده ۴۲ - عمل مجالس سرباز گیری در حوزه های نظام وظیفه بایستی بوسیله افسر انجام پذیر گردد و همچنین اعضاء مجالس سرباز گیری که از طرف ادارات معرفی میگردند حتما باید دارای رتبه بوده باشند مگر در نقاطی که رتبه دار در ادارات مربوطه وجود نداشته باشد.

ماده ۴۳ - برای اینکه عمل سرباز گیری مطابق مقررات تبصره ۱ ماده ۹۴ قانون خدمت نظام وظیفه در کلیه حوزه های فرعی اجراء شود قسمتها موظفند احتیاجات مناطق مربوطه را از هر حیث (افسر- کارمند وسائل) مرتفع نمایند که کوچکترین تاخیری در عمل سرباز گیری حاصل نشده و انجام عمل در هیچ موقع به سال بعد موکول نشود.

ماده ۴۴ - در مدت مقررہ قانونی مجالس سر باز گیری بایستی بدون تعطیل ادامه یابد .

فصل ہفتم - معافیت مزاجی

ماده ۴۵ - کسانیکہ در جریانات اولیہ امور مختلفہ نظام وظیفہ (اعم از پزشک و یا اعضاء کمیسیونہا) شرکت داشته باشند حق حضور و شرکت در جریان بعدی نخواہند داشت .

ماده ۴۶ - مشمولین تبصرہ ۲ مادہ ۶۱ قانون خدمت نظام وظیفہ بمحض روشن شدن وضعیتشان از طرف حوزہ های سر باز گیری با برك نمونہ شماره $\frac{۸}{۳۹}$ بہ بنگاہہای بہداری کشور معرفی میگردند و بنگاہہای مزبور وظیفہ دار ہستند در مدتی کہ این قبیل افراد تحت معالجہ و مداوای آنان واقع شدہ اند مراقبت کامل معمول داشته و چنانچہ تعلل و مسامحہ از آنها مشاہدہ نمایند حوزہ های سر باز گیری مربوطہ را آگاہ سازند .

تبصرہ - بنگاہہای بہداری کشور موظفند بمحض بہبودی افراد مراتب رابحوزہہای مربوطہ اعلام دارند .

ماده ۴۷ - عطفابہ تبصرہ ۱ مادہ ۳۶ این آئین نامہ در محلہاتیکہ بواسطہ نبودن پزشک نظامی بایستی از پزشکان بہداری و محلی استفادہ شود انتخاب و معرفی این قبیل پزشکان باید از روی دقت و بارعایت صلاحیت آنها بعمل آید و حوزہ ہائی کہ در پیشنهاد و معرفی انہامداخلہ دارند در این مورد مسئولیت خواہند داشت .

ماده ۴۸ - معاینہ مزاجی مشمول مطابق مادہ ۵۹ قانون خدمت

نظام وظیفه بایستی بوسیله پزشکان ذی صلاحیت روشن شده و در نقاطی که تشکیل شورای پزشکی مقدور باشد معلولیت آنها بایستی از طرف شورای مذکور گواهی شود و در غیر آن وضعیت مشمولین معلول حتما بایستی بوسیله لاقل دو نفر پزشک مورد بررسی و گواهی واقع گردد.

تبصره ۱- اراء کمیسیونهای پزشکی قاطع خواهد بود.

تبصره ۲ چنانچه در اثر وصول اطلاعات موثق و یا در نتیجه بازرسی معلوم شود که مشمولین با توسل بدسایس و تقلب از معلولیت دیگران سوء استفاده نموده و با سوء خرد تحصیل معافیت کرده اند و یا مشمولین بدون تشریحات مقرر اخذ معافیت غیر قانونی نموده باشند معافیت آنها اعتبار قانونی نداشته و در صورتیکه جریان امر از نظر فنی مورد تأیید اداره نظام وظیفه عمومی واقع گردد با اجازه ستاد ارتش وضعیت آنان قابل تجدید نظر خواهد بود.

ماده ۴۹ - حوزه های نظام وظیفه مکلفند در خاتمه مجالس سرباز گیری هر محل صورت اسامی مشمولین نامبرده در ماده بالا را با تعیین اینکه در چه تاریخ و بکدام یک از بنگاه ها جهت معالجه معرفی شده اند در دو نسخه تنظیم نموده و بمناطق مربوطه تسلیم دارند و مناطق نیز موظفند یک نسخه از صورت های واصله را بلافاصله باداره نظام وظیفه عمومی ارسال دارند و هر سه ماه یکمرتبه نیز (آخر ماه های خرداد شهریور - اذر - اسفند) امار تحویلی کلیه افراد سه ماهه را به بنگاه ها و همچنین نفراتیکه بهبودی حاصل نموده و بحوزه های سرباز گیری معرفی شده اند موافق نمونه شماره $\frac{۹}{۳۸}$ تنظیم نموده و باداره نظام وظیفه عمومی بفرستند و اداره مزبور مکلف است آمار جامعی برای

هریک از مناطق تفکیکاً تهیه و در نیمه اول ماه های بعد ماه های نامبرده به ستاد ارتش تسلیم دارد .

تبصره - صورتهای منظور با آمار نامبرده در این ماده از طرف بنگاه های بهداری نیز بوسیله اداره بهداری کشور از طریق وزارت کشور مرتباً به ستاد ارتش بایستی ارسال گردد .

ماده ۵۰ - چنانچه در مدت تعیین شده از طرف پزشکان مجالس سربازگیری یا دادگاه اداری افراد نامبرده در مواد بالا بهبودی حاصل نمایند بنگاه های بهداری کشور موظفند در روزانقضاء مدت مراتب را با شرح وضعیت آنان بحوزه های سربازگیری اعلام داشته تا در صورتیکه مداوا و معالجه بعدی آنها مورد گواهی شورای پزشکی واقع گردد مجدداً به بنگاه ها معرفی گردند .

فصل هشتم - معافیت محدود

ماده ۵۱ - مشمولین فقره (۱) از ماده ۱۶ قانون خدمت نظام وظیفه مصوب ۳۰ شهریور ماه ۱۳۱۰ مشمول مقررات ماده ۵ این آئین نامه بوده و از تاریخ اجرای قانون خدمت نظام وظیفه عمومی مصوب ۲۹ خرداد ماه ۱۳۱۷ مشمول مقررات ماده ۶۲ قانون مذکور خواهند بود .

فصل نهم - متکفلین و تامین احتیاجات امنیه

ماده ۵۲ - مطابق ماده ۶۳ قانون خدمت نظام وظیفه هیچ کس بعنوان سرپرستی و یا مدیریت امور عائله متکفل شناخته نمیشود و

متكفل قانونی کسانی هستند كه وضعیت تحت الكفاله آنان، مشمول مقررات ماده ۶۸ قانون خدمت نظام وظیفه تشخیص داده شوند .

ماده ۵۳- کسانی كه مشمول فقرات ۱ و ۲ و ۳ و ۴ ماده ۶۴ قانون خدمت نظام وظیفه واقع میگردند حتماً بایستی از طرف حوزه های نظام وظیفه وضعیت آنان تفكیک شده و از ردیف افراد عادی خارج و برای خدمت در اداره امنیه اختصاص داده شوند .

ماده ۵۴ - منظور از فقره ۴ ماده ۶۴ قانون خدمت نظام وظیفه تحت الكفاله های مصرحه در قانون خدمت نظام وظیفه میباشد .

ماده ۵۵ - از نقطه نظر اجرای مقررات ماده ۶۸ قانون خدمت نظام وظیفه مناطق نظام وظیفه موظفند صورت عملیات خود را راجع باین قبیل مشمولین هر محل در آخر هر ماه بداره نظام وظیفه عمومی ارسال دارند كه در صورت لزوم با نظر ستاد ارتش نسبت بوضعیت پرونده های مذکور بررسی گردیده و متنها در ظرف يك ماه نظریات فنی اداره با اعاده پرونده بمنطقه اعلام گردد .

تبصره - مشمولین متكفل بایستی مدارك تكفل خود را (رونوشت مصدق برگهای شناسنامه - استشهاد مصدق محلی و غیره) شخصاً تهیه و بحوزه های سرباز گیری تسلیم دارند و فقط در شهر ها از طرف شهر بانی و در دهستانها بوسیله امنیه یا كدخدایان صحت هويت امضاء كندنگان استشهاد بایستی مورد گواهی واقع شود و چنانچه نسبت به مشمولین ماده ۶۸ قانون خدمت نظام وظیفه مطابق نظریه مجالس سرباز گیری و یا دادگاه اداری بازجوئیهای ایجاب گردد از طرف حوزه های سرباز گیری بایستی بوسیله مامورین مربوطه (در شهر ها بوسیله مامورین شهر بانی

در خارج بوسیله امنیه یا کدخدایان) مراتب بازرسی شده و در تطبیق استشهاد با وضعیت عائله متکفل اقدام لازم بعمل آید.

ماده ۵۶ - در نقاطیکه برای رونوشت مصدق بر گهای شناسنامه دسترسی بدفاتر آمار نبوده باشد ممکن است رونوشت مصدق یگواهی و مهر رسمی مامورین و ادارات صلاحیت دار تهیه و پیوست پرونده مشمول شود.

ماده ۵۷ - مشمولینی که تا مهر ماه ۱۳۱۶ مطابق مقررات قانون خدمت نظام وظیفه مصروب ۳۰ شهریور ماه ۱۳۱۰ پنجمین سال تکفیل آنان محرز گردیده است مشمول تبصره ۵ ماده ۲۹ قانون خدمت نظام وظیفه خواهند بود.

ماده ۵۸ - نفرات متکفل هر منطقه به نزدیکترین واحدهای همان منطقه تحویل و تحت تعلیم قرار داده میشوند.

ماده ۵۹ - بدون اضافه کادر و تشکیل واحد مخصوص در موقعیکه هر گردان پیاده اخذ نفر میکند نفرات متکفل جهت تعلیمات اولیه به قسمتهای جدید تحویل و پانزده روز قبل از خاتمه هشت ماه باید بازمایش تعلیماتی آنها خانمه داده شود که پانزده روز بقیه هشت ماه را بچریان تبدیل و تحویل آنان بقسمتهای امنیه تخصیص داده و مطابق قانون ۱۶ ماه کامل در امنیه خدمت نمایند.

تبصره - روی تقسیمات معینه از طرف ستاد ارتش به افسران نماینده قسمتهای امنیه نفرات مورد احتیاج تحویل خواهند شد.

ماده ۶۰ - افراد متکفل پس از خاتمه خدمت زیر پرچم جزو نفرات ذخیره همان واحدی منظور میگرددند که در آن واحد تعلیمات

دشت ماهه را طی نموده‌اند و در موقع احضار و بسیج نیز برای تأمین ضایعات و کسورات احتمالی واحدهای مربوطه اختصاص خواهند یافت .

تبصره - نسبت به تنظیم کستابچه خاتمه خدمت مشمولین ماده ۶۴ قانون خدمت نظام وظیفه نیز بایستی از طرف واحدهای امنیه بشرح ماده ۱۴۲ این آئین نامه عمل شده و مناطق مربوطه در رفتار مربوطه آنها جزو ذخیره قسمت‌های اولیه منظور دارند .

ماده ۶۱ - متکفلینی که بر طبق قانون سابق خدمت نظام وظیفه عمومی پنج سال متوالی دوره تکفل آنها خاتمه یافته و مطابق تبصره ماده ۶۹ قانون خدمت نظام وظیفه بایستی چهار ماه خدمت نمایند جهت اخذ تعلیمات چهار ماهه در موقع اخذ نفر به واحدهای سوار تحویل خواهند شد .

ماده ۶۲ - احتیاجات سوار امنیه بوسیله نفرات داوطلب که دارای اسب شخصی باشند تأمین میگردد .

ماده ۶۳ - گروهبانان و سرجوخه های امنیه بطور ثابت و داوطلب بوده و تدریجاً گروهبانان آموزشگاه ندیده به گروهبانان آموزشگاه دیده مبدل میگرددند .

ماده ۶۴ - تعداد نفرات متکفلی که در مواقع اخذ نفر بایستی در هر گروهان پیاده ارتش تحت تعلیمات هشت ماهه واقع گردند از طرف ستاد ارتش تعیین و ابلاغ میگردد .

ماده ۶۵ - در هر گروهان امنیه همیشه بایستی بطور تصنیف نفرات بفاصله هشت ماه دارای دو پایه خدمت بوده باشند .

ماده ۶۶ - کسورات و اضافات حاصله نسبت به احتیاجات واحدهای

امنیه هر منطقه مطابق دستور ستاد ارتش تحت نظارت و مراقبت اداره نظام وظیفه عمومی بوسیله مناطق همجوار تعدیل خواهد شد .
ماده ۶۷ - در فرهنگ به تعداد متکفلینی که در یک گردان و در هر گردان مستقل به تعداد متکفلینی که در یک گروهان تحت تعلیم هشت ماهه واقع میگردند اعتبارات لازمه افزوده میگردد .

ماده ۶۸ - نمایندگان امنیه معینه در تبصره ماده ۵۹ این آئین نامه موقعی که نفر تحویل میگیرند بایستی لباس نفرات مربوطه را به لباس افراد امنیه مبدل نموده لباس نظامی افراد تحویل شده را به قسمت مربوطه مسترد نمایند .

تبصره - چه در واحدهای ارتش و چه در واحدها امنیه هیچگونه لباس مستعملی نباید با افراد اختصاص و تحویل داده شود مگر اینکه از نظر اصول بهداشتی و نظافت قابل اطمینان بوده و مطابق اصول فنی ضد عفونی شده باشد .

ماده ۶۹ - افرادی که مشمول مقررات ماده ۶۸ قانون خدمت نظام وظیفه گردیده و بایستی ۸ ماه خدمت نمایند موقع اخذ نفر به قسمتهای پیاده تحویل می گردند که در محل اضافات مصوبه هر قسمت باخذ تعلیمات لازمه مشغول گردند .

فصل دهم - دانش آموزان

ماده ۷۰ - در اجرای مقررات ماده ۷۱ قانون خدمت نظام وظیفه وزارت فرهنگ مکلف است تا اول اسفند ماه هر سال صورت اسامی دانش آموزان و دانش جویان کشور را که در فروردین ماه سال بعد

بسن سربازی میرسند با اداره نظام وظیفه عمومی ارسال دارد و اداره مزبور موظف است مراتب تحصیلی هر يك از دانش آموزان و دانشجویان را تا اول فروردینماه بمناطق مربوطه بفرستد.

تبصره - صورت دانش آموزان و دانشجویانیکه ترك تحصیل مینمایند بایستی بلافاصله از طرف وزارت فرهنگ به اداره نظام وظیفه عمومی ارسال و از طرف اداره مزبور بمناطق مربوطه اعلام گردد.

ماده ۷۱ - اداره نظام وظیفه عمومی مکلف است صورت اسامی افراد نامبرده در ماده بالا را در دفتری به نمونه شماره ۱۱ با تفکیک طبقات ثبت و تغییرات حاصله در وضعیت آنان را در مقابل اسامی هر يك قید نماید.

فصل یازدهم - تشکیل کادر افسری احتیاط و ذخیره

ماده ۷۲ - وزارت فرهنگ مکلف است همه ساله صورت اسامی فارغ التحصیل های دبیرستان ها و دانشکده ها و دانش سراهای کشور را که بگواهی نامه دیپلم و لیسانس و دکترای نائل شده اند و دیگر تحصیل خود را ادامه نمی دهند بطور انفرادی با مشخصات کامل تعیین مدارج و رشته تحصیلی ضمن گواهی نامه مقرر در بند الف ماده ۸۶ قانون خدمت نظام وظیفه تا اول شهریور ماه هر سال با اداره نظام وظیفه عمومی ارسال دارند و اداره مزبور وظیفه دار می باشد تا ۲۰ شهریور ماه بادر نظر گرفتن مقررات بند بوج ماده نامبرده وضعیت آنانرا کاملاً روشن نموده و تا ۲۵ شهریورماه صورت اسامی آنها را به ستاد ارتش تسلیم داشته و در اول مهرماه جاری حائزین شرایط مقرر را با معرفی نامه انفرادی به دانشکده افسری اعزام و بقیه را به قسمتهای صفی

معرفی نمایند .

تبصره ۱ - دانش جویانیکه در خارجه تحصیل کرده و یا بواسطه عدم وسایل در محل تحصیل به تعلیمات مقررہ آشنا نیستند بایستی تحت نظر وزارت فرهنگ (حداکثر الی مدت ۶ ماه بعد از معرفی) وسائل طی تعلیمات آنها فراهم گردیده بعدا بداره نظام وظیفه عمومی معرفی گردند .

تبصره ۲ - دیپلمه هائی که مشمول تبصره ماده ۸۶ قانون خدمت نظام وظیفه تشخیص داده شده و در دانشکده افسری احتیاط پذیرفته نشده و مردود می گردند بایستی جزو نفرات آموزشگاه های گروهبانی منظور و برای تشکیل و تکمیل کادر گروهبانی احتیاط مورد استفاده خدمتی قرار داده شوند .

تبصره ۳ - - صورت اسامی دانش آموزانیکه دارای مواد تجدیدی بوده و در شهریور ماه بخاتمه آزمایش تجدیدی نائل میگرددند در سال بعد از طرف وزارت فرهنگ بایستی فرستاده شوند .

تبصره ۴ - مشمولین دیپلمه و لیسانس که در نتیجه اجرای مقررات ماده ۸۶ قانون خدمت نظام وظیفه مردود شده و نائل بدخول دانشکده نمی گردند چون در ردیف افراد عادی منظور خواهند بود مشمول مقررات مربوطه به سایر افراد بوده و تبصره ۶ ماده ۶۹ قانون نیز شامل حال آنان نخواهد بود .

ماده ۷۳ - دانشکده افسری موظف است از تاریخ تحویل مشمولین نامبرده در ماده بالا تا موقع خروج از دانشکده هر گونه تغییری در وضعیت آنان رخ میدهد اداره نظام وظیفه را آگاه سازد .

ماده ۷۴ - افسران احتیاط و ذخیره در غیر از مواقعیکه جهت تعلیمات

و یابنا به مقتضیات و اوامر مخصوص احضار میگردند حق پوشیدن لباس
مقرر نظام رانداشته و بامر تکبیر موافق مقررات ماده ۱۲۶ قانون مجازات
عمومی رفتار خواهد شد .

تبصره — افسران احتیاط و ذخیره بدون اجازه مخصوص حق
نگاهداری اسلحه گرم ندارند .

فصل دوازدهم - پزشکان و دامپزشکان و دوا سازان

و دندانسازان

ماده ۷۵ - اجرای مقررات ماده ۷۳ این آئین نامه نسبت بافسران
وظیفه در رشته پزشکی و دامپزشکی دوا سازی و دندان سازی بعهدہ ادارات
و قسمتهای مربوطه آنان می باشد .

ماده ۷۶ - پزشکان و دوا سازان و دندان سازان و دام پزشکیان مشمول
از روز ورود بخدمت بایستی ملبس بلباس سربازی گردیده و تامدتی که
بدرجه افسری نائل نگردیده اند حق استعمال لباس غیر نظامی نداشته و
تابع مقررات مربوطه به سایر افراد خواهند بود .

تبصره — افراد نامبرده در این ماده بمحض ورود بخدمت بایستی
مطابق بر نامه مربوطه مرتباً تحت تعلیمات لازمه قرار داده شوند .

ماده ۷۷ - قسمتها موظفند نمرات آزمایش مشمولین نامبرده در
ماده بالا را مطابق بر نامه مربوطه طوری تنظیم و ارسال دارند که ۱۵
روز قبل از خاتمه یکسال خدمت اولیه آنان به ستاد ارتش رسیده باشد .
تبصره — معطوفاً بماده ۸۲ قانون در طی دوره خدمت وضعیت
انضباطی و اخلاقی مشمولینی که دارای گواهی نامه هستند بایستی مورد

توجه و دقت مخصوص رؤساء و فرماندهان قرار داده شود .
ماده ۷۸ — با افسران نامبرده در ماده بالا نیز طبق مقررات
ماده ۷۴ این آئین نامه رفتار خواهد شد .

ماده ۷۹ — بطور کلی محل اقامت قانونی مشمولین بشرح ماده
۱۰۰۲ از قانون مدنی عبارت از محلی است که تمرکز امورات مهم آنان
در آنجا بوده باشد .

تبصره — مقررات تبصره ۱ ماده ۷۲ این آئین نامه شامل حال
مشمولین نامبرده در بالا خواهد بود .

فصل سیزدهم - اجرای مراسم سر باز گیری

ماده ۸۰ — افتتاح و خاتمه مجالس سر باز گیری هر محل بایستی
بلافاصله از طرف مناطق با اداره نظام و وظیفه عمومی اعلام گردد .

ماده ۸۱ — باستثناء دانش آموزان مشمول بایستی کلیه مشمولین
قبلا مورد معاینه پزشکی واقع و بعداً بوضعیت آنان در مجالس سر باز گیری
و یا دادگاه اداری رسیدگی بعمل آید .

ماده ۸۲ — بطور کلی در موقع رسیدگی بوضعیت مشمولین
بایستی موافق ماده ۱۱۹ این آئین نامه سه قطعه عکس از آنان گرفته شده و
ضمیمه پرونده مربوطه گردد .

فصل چهاردهم - مشمولین مقیم خارجه

ماده ۸۳ — اجرای مقررات ماده ۳۰ این آئین نامه بعهده
نمایندگان دولت شاهنشاهی ایران مقیم خارجه میباشد و مکلفند صورتهای

نامبرده را از طریق وزارت امور خارجه طوری ارسال دارند که در موعده مقرر به اداره نظام وظیفه رسیده باشد.

ماده ۸۴ - صورت دانش آموزان و دانش جویان مقیم خارجه که برگ شناسنامه از نمایندگان دولت شاهنشاهی ایران دریافت نموده اند از طرف نمایندگان بایستی بوسیله وزارت امور خارجه از طریق وزارت فرهنگ با اداره نظام وظیفه عمومی فرستاده شود.

ماده ۸۵ - فارغ التحصیل های مقیم خارجه نیز بشرح ماده بالا از طریق وزارت فرهنگ با اداره نظام وظیفه عمومی معرفی میگردند.

فصل پانزدهم - احضار تعلیماتی

ماده ۸۶ - اداره نظام وظیفه عمومی مکلف است همه ساله تعداد طبقات احتیاط و ذخیره که در سال بود بایستی تعلیمات مقرر را انجام دهند (با تعیین تعداد افراد هر یک از طبقات در هر یک از مناطق) تعیین نموده و مراتب را بمنظور صدور فرمان همایونی به ستاد ارتش پیشنهاد نماید.

ماده ۸۷ - پس از صدور فرمان همایونی و ابلاغ آن مناطق نظام وظیفه وظیفه دار هستند سه ماه قبل از موعد احضار اسامی طبقات احضار شده را آگهی نموده و در حوزه های مربوطه انتشار دهند.

ماده ۸۸ - محل تعلیماتی و تاریخ حضور قبلا از طرف هر قسمت با رعایت دستورات صادره تعیین شده و بمناطق مربوطه اعلام میگردد. تبصره - برنامه تعلیماتی از طرف قسمتها قبلا تنظیم و بمنظور تصویب به ستاد ارتش پیشنهاد خواهد گردید.

ماده ۸۹ - در اجرای مقررات ماده ۱۲۹ قانون خدمت نظام وظیفه هر يك از افسران و افراد مقیم خارجه كه هم طبقات آنان احضار شده و در حین احضار در داخله كشور بوده باشند بمحض انتشار آگهی بایستی خود را به حوزه ای كه تعلیمات مقرر را انجام خواهند داد معرفی نمایند .

ماده ۹۰ - نفراتیكه در خدمت ادارات كشوری و بنگاههای ملی و عمومی و غیره بوده و مشمول موارد معافیت از خدمات تعلیماتی نباشند بایستی سه روز قبل از تاریخ احضار با رعایت مسافت قانونی موقتاً از خدمت معاف شوند .

ماده ۹۱ - بطور کلی افسران و افراد احتیاط ذخیره يكماه تعلیمات مقرر را بایستی در پادگان و قسمت مربوطه انجام دهند باستثناء نفراتی كه اقامتگاه قانونی آنان از منطقه اولیه تغییر نموده كه در این صورت، بایستی با افراد هم طبقات خود در پادگان محل اقامت تعلیمات مقرر را در صنف مربوطه طی نمایند و حوزه های مبداء موظف هستند مراتب را به حوزه مسكن اطلاع داده و در كتابچه های آنان قید نمایند .

ماده ۹۲ - افسران احتیاط و ذخیره علاوه بر مواعد احضار تعلیماتی كه با افراد هم طبقات خود احضار میگردند در صورت لزوم و ابلاغ ستاد ارتش در سان ها و رژه ها و نمایشات نظامی شركت خواهند كرد .

ماده ۹۳ - چنانچه افسران و افراد طبقات احضار شدگان کسانی باشند كه در همان سال مشغول انجام خدمت زیر پرچم بوده و یا جدیداً خدمت زیر پرچم را خاتمه داده باشند در صورتیكه فاصله خاتمه خدمت زیر پرچم احضار آنان كمتر از ۶ ماه باشد در آن سال جهت

انجام تعلیمات احضار نمیگردند .

ماده ۹۴ - تاریخ احضار نسبت بوضعیت مناطق متفاوت بوده و بنسبت فصل تاریخ احضار هر طبقه از طرف فرماندهان واحدها تعیین و پیشنهاد میگردد .

ماده ۹۵ - دفعات احضار تعلیماتی در هر قسمت بارعایت ماده ۹۴ و ۱۰۰ این آئین نامه با در نظر گرفتن وسایل و وضعیت هر قسمت خواهد بود .

ماده ۹۶ - برای جادادن احضار شدگان از بناهای موجوده و یا چادر استفاده میگردد .

ماده ۹۷ - قسمتها موظفند در مواقع احضار تعلیماتی مامورین لازمه با پزشکان نظامی بحوزه های سر باز گیری مربوطه اعزام دارند

ماده ۹۸ - نفرات حاضر شده جهت تعلیمات مقررہ بایستی بوسیله پزشکان نظامی معاینه شده انها تیکه کسالتشان ممکن است در ظرف يك هفته مرتفع گردد با اولین وسیله به محل تجمع اعزام و وضعیت مزاجی این قبیل افراد در بهداری محل تعلیماتی تحت نظر گرفته خواهد شد و عده ای که بیماری آنان در ظرف يك هفته قابل مداوا نبوده باشد بلافاصله به محل اقامت عودت داده شده و با طبقات بعدی تعلیمات مقررہ را انجام خواهند داد .

ماده ۹۹ - هزینه مسافرت افرادی که برای تعلیمات مقررہ احضار میگردند تا مراکز حوزه های فرعی با خود آنان بوده و از مراکز حوزه های فرعی تا محل تجمع و همچنین در موقع برگشتن بعهده ارتش خواهد بود .

تبصره - هزینه نفرات بسی بضاعت مقیم کشورهای خارجه در مواقعی که به منظور تعلیمات احضار میگردند بنا به تصمیمات متخذه از اعتبارات مصوبه تامین میگردد.

ماده ۱۰۰ - چون در هر سال جهت تعلیمات مقرره ممکن است طبقات متعدد احضار گردند چنانچه بتعداد احضار شدگان هر قسمت ایجاب نماید که در دفعات متعدد جهت انجام تعلیمات خواسته شوند بایستی هر نوبت احضار به يك طبقه یا طبقات معینی اختصاص داده شود ولی چنانچه برای هر نوبت احضار تعداد معینی مقرر گردد چنانچه طبقه احضار شده اضافه بر تعداد معینه باشد نفرات مازاد غیر قابل اعاده و بایستی وسائل تعلیماتی آنها از طرف قسمتهای مربوطه فراهم گردد ولی در صورت عدم تکافوی طبقه احضار شده کسورات مختلفه از تعداد طبقه نوبت بعدی تامین میگردد بدین ترتیب که اگر فرضاً در سالی که از سر بازان موالید ۱۲۸۵ و ۱۲۸۸ و ۱۲۹۰ و ۱۲۹۲ و ۱۲۹۴ باید احضار گردند احتیاجات نوبت اول احضار باموالیه ۱۲۸۵ آن قسمت تامین میگردد فقط در حله اول و چنانچه نسبت بتعداد معینه تعداد مزبور احضار شوند کسورات محسوسی ایجاد گردد از موالید طبقه بعدی (۱۲۸۸) با رعایت تقدم به نسبت احتیاج احضار شدگان طبقه ماقبل (۱۲۸۵) اضافه گردند والا کلیه يك یا چند طبقه معین فقط برای يك نوبت احضار اختصاص خواهد یافت که در این صورت عمل احضار و تنظیم دفاتر و همچنین امور سازمانی احضار شدگان بدون تغییر مانده و مشکلاتی در عمل ایجاد نگردد.

ماده ۱۰۱ - قسمتها موظفند بمحض تحویل نفرات فوراً ملبوس

شخصی آنها را طبق صورت و دفاتر معینی تحویل گرفته و بارعایت اصول بهداشتی پس از ضد عفونی کردن بترتیب صحیحی نگاهداری نموده بعد از خاتمه تعلیمات مقررہ عینا به نفرات مسترد دارند .

تبصره - نسبت به افراد جدیدالورود بایستی همراه قرنطینه و اصول بهداشتی و رعایت سایر دستورات مربوطه به جا و جلوگیری از شیوع و سرایت بیماری های مختلفه از طرف قسمتهای مربوطه دقیقا معمول گردد .

فصل شانزدهم - اعتراض بسن

ماده ۱۰۲ - سن اشخاص تابع مصرحات برگهای شناسنامه خواهد بود که با مستندات سجلی (اظهار نامه) مطابقت داشته صحت و اعتبار آن مورد تایید اداره امار و ثبت احوال بوده باشد .

تبصره - با مراتب مصرحه در این ماده از لحاظ نظام وظیفه چنانچه قیافه اشخاص با تاریخ ولادت مندرجه در برگ شناسنامه مطابقت نداشته باشد موافق ماده ۱۴۵ قانون خدمت نظام وظیفه رفتار و عمل خواهد شد .

ماده ۱۰۳ مشمولین که بنا به معاذیر موجه در موقع رسیدگی و اسم نویسی حضور نداشته و در موقع تشکیل مجالس سر باز گری حضوری یابند نسبت بصغرو یا کبر سن مشمول مقررات ماده ۱۴۳ قانون خدمت نظام وظیفه خواهند بود .

ماده ۱۰۴ - چه بطور کلی هرگونه تصمیمی که در هیئت تجدید نظر گرفته میشود بایستی با کثرت آراء بوده باشد .

ماده ۱۰۵ — به گزارشات و اطلاعات واصله راجع بسن اشخاص
موقعی ترتیب اثر داده خواهد شد که گزارش دهنده نام و نشان و
آدرس خود را تعیین کرده و اطلاعات واصله از منابع موثقی
رسیده باشد.

ماده ۱۰۶ — اطلاعاتیکه از منابع مختلفه به کمسیونهای غیر مربوطه
به اقامتگاه معترض علیه میرسد بایستی برای اقدام قانونی به کمسیون
اقامتگاه احاله گردد.

ماده ۱۰۷ — در لوایح اعتراضیه بایستی مشخصات کامل معترض علیه
تعیین و نظریه کمسیون نیز نسبت به تاریخ ولادت معترض علیه ذکر
وسه قطعه عکس بشرح ماده ۱۱۹ این آئین نامه از معترض علیه گرفته
پیوست پرونده گردد.

ماده ۱۰۸ — اطلاعات واصله به کمسیونها و همچنین لوایح اعتراضیه
که از کمسیونها به هیئت محلی تسلیم و آراء هیئت ها که به هیئت تجدید
نظر برای نقض و یا تایید میرسد بایستی در دفتر مخصوص ثبت و به نوبه
تحت رسیدگی قرار گیرد.

ماده ۱۰۹ — در هر يك از مراحل چنانچه معترض علیه با ابلاغ
احضار از حضور در کمسیون و هیئتها استنکاف ورزد بوسائل مقتضیه
جلب خواهد گردید.

ماده ۱۱۰ — هیئت محلی باید رونوشت اظهارنامه گواهی شده معترض
علیه را از دفتر آمار و ثبت احوال محل خواسته و رونوشت بایدطوری
تهیه شده باشد که هرگونه تحریف یا تغیری در اصل اظهارنامه میباشد
در متن آن نیز معلوم بوده و توضیحات کافیه هم پیوست گردد و هرگاه

معلوم شود تاریخ ولادت صاحب برك شناسنامه قبلا در حدوده مشمولیت بوده و بعداً تغییر یافته پرونده امر با شرح وضعیت بهیئت تجدید نظر جهت صدور دستور و رای قانونی احاله خواهد گردید .

ماده ۱۱۱- موقعی پرونده های مربوطه به صغر و یا کبر سن قابل ارجاع بهیئت تجدید نظر خواهد بود که در مجلس سر باز گیری ۲ نفر پزشک ذی صلاحیت آنها را معاینه نموده نظر قطعی داده باشد و چنانچه در دادگاه اداری رسیدگی شده باشد معطوفاً بماده ۱۴۳ قانون خدمت نظام وظیفه مستازم نظریه شورای پزشکی خواهد بود .

ماده ۱۱۲- اشخاصیکه بر طبق اراء قطعی هیئت تجدید نظر مشمول شناخته میشوند بایستی در اولین وحله احتیاج بخدمت اعزام و در معاینات وضعیت آنها از لحاظ کبر سن قابل رسیدگی و اظهار نظر نخواهد بود .

ماده ۱۱۳- چنانچه اختلاف نظری بین اعضاء هیئت تجدید نظر و هیئت محلی و کمسیون بدوی حاصل گردد رای اکثریت قاطع بوده و در صورت تساوی در هیئت تجدید نظر ارائیکه رئیس هیئت موافقت نموده و در هیئت محلی ارائیکه عالی ترین مأمور وزارت کشور با او موافقت داشته، و در کمسیونهای اعتراضات نظریاتیکه با توافق نظر نماینده نظام وظیفه بعمل آید شرط خواهد بود .

ماده ۱۱۴- نسبت به اتباع دولت شاهنشاهی ایران مقیم کشور های خارجه که برك شناسنامه از نمایندگان دولت ایران در خارجه دریافت نموده و به داخله کشور مسافرت مینمایند چنانچه از لحاظ مقررات ماده ۱۴۵ قانون خدمت نظام وظیفه مورد اعتراض واقع

گردند رسیدگی با اعتراض با کمیسیون اقامتگاه موقت آنان میباشد و آراء صادره از طریق مبادی مربوطه بوسیله وزارت امور خارجه برای تصحیح برگه‌های شناسنامه این قبیل اشخاص بمأمورین مقیم خارجه ابلاغ خواهد شد .

ماده ۱۱۵ - جریان پرونده در هیئت محلی نبایستی بیش از ۴۰ روز و در هیئت تجدید نظر زیاده از ۳ ماه از تاریخ وصول پرونده بطول انجامد .

ماده ۱۱۶ - معترض علیهم که طبق آراء قطعی مشمول شناخته شوند خرگاه دارای گواهی نامه دیپلم و یا لیسانس و به بالا بوده باشند موافق مقررات فصل ۱۱ و ۱۲ قانون خدمت نظام وظیفه با آنها رفتار خواهد شد .

ماده ۱۱۷ - پرونده‌های مربوطه بمواد ۱۴۳ و ۱۴۵ و ۱۴۶ (قسمت مربوطه به تجدید نظر) قانون خدمت نظام وظیفه بایستی حاوی برك های زیر باشد .

الف - پرونده‌های مربوطه بماده ۱۴۳ قانون .

۱- تشخیص مأمورین رسیدگی و اسم نویسی .

۲- برك معاینه مشمول با رعایت موارد مربوطه بمواد ۴۸ و

۱۱۱ این آئین نامه .

۳- آراء مجالس سر بازگیری و یا دادگاه اداری بایستی در نهایت

صراحت بوده و محل تشکیل مجالس سر بازگیری و یا دادگاه اداری و

کارمندان آن بطور روشن معلوم و مشخص بوده باشد .

تبصره ۱- چنانچه جریان امر موقعی رسیدگی شده باشد که

مجالس سر باز گیری تعطیل و پرونده امر بدادگاه اداری مراجعه شده باشد
در این صورت رأی شورای پزشکی نیز بایستی ضمیمه گردد .

تبصره ۲- چنانچه غیر از برگهای نامبرده مدارک دیگری نیز
از طرف مشمول ارائه و یا اظهار شده باشد بایستی به پرونده امر
ضمیمه شود .

ب- پرونده های مربوطه بماده ۱۴۵ قانون خدمت نظام وظیفه .

۱- گزارش و اطلاعات مورد استناد کمیسیون اعتراضات .

۲- لایحه اعتراضیه کمیسیون نامبرده .

۳- رونوشت گواهی شده اظهارنامه .

۴- سه قطعه عکس بشرح مشخصات ماده ۱۱۹ این آئین نامه .

۵- نظریه صریح هیئت محلی که ضمناً حاکی از حضور

معارض علیه در موقع رسیدگی را بلاغ نظریه هیئت به او بوده باشد .

ج- پرونده های مربوطه بماده ۱۴۶ قانون خدمت نظام وظیفه

از نظر رسیدگی به اعتراضات ارسالی به هیئت تجدید نظر .

۱- سوابق جریان تصحیح برگهائیکه مطابق ماده ۸ قانون ثبت

احوال مصوب ۱۰ مرداد ماه ۱۳۰۷ تصحیح شده است .

۲- اعتراض کمیسیون مقرر در ماده ۱۴۵ قانون خدمت نظام وظیفه

و مدارک متقنه مورد استناد کمیسیون .

۳- رونوشت گواهی شده اسناد سجلی معترض علیه (بطوریکه

حاکی از وضعیت اسناد او قبل از تجدید نظر هم باشد) .

۴- سه قطعه عکس معترض علیه مطابق موارد مربوطه در ماده

۱۱۹ این آئین نامه که بایستی از طرف کمیسیون اعتراضات نیز ملحوظ گردد .

د - پرونده های مربوطه بماده ۱۴۶ قانون از نظر رسیدگی به اعتراضات احکام دادگستری .

۱.. سوابق جریان رسیدگی اولیه دادگاهها .

۲- اعتراض کمیسیون مقرره در ماده ۱۴۵ و مدارك تأیید اعتراض .

۳- رونوشت گواهی شده اسناد سجلی معترض علیه .

۴- سه قطعه عکس معترض علیه مطابق موارد مربوطه در ماده

۱۱۹ این آئین نامه .

تبصره - چون ششماه مدت قانونی برای ارسال سوابق بالا به هیئت تجدید نظر و دادگاهها در تاریخ ۲۹ آذرماه ۱۳۱۷ منقضی گردیده نسبت به پرونده هائیکه تا تاریخ مزبور به هیئت تجدید نظر و دادگاهها فرستاده شده نظر به اینکه از تاریخ اجرای قانون الی یکسال ونیم برای رسیدگی آن وقت تعیین شده چنانچه از حیث ضمائم مقرره نواقصی وجود داشته باشد بایستی نسبت بتکمیل پرونده بشرح موارد بالا درطول مدت قانونی اقدام گردد .

ماده ۱۱۸- پرونده های متشکله در هیئت های محلی بایستی از طریق وزارت کشور و پرونده های مربوطه بصغر یا کبر سن دشمولین از طریق اداره نظام وظیفه عمومی بستاد ارتش ارسال و از انجا بهیئت تجدید نظر احاله شود .

تبصره - بطور کلی پرونده های ارسالی موقعی قابل بررسی هیئت تجدید نظر خواهد بود که تشریفات لازمه آن تکمیل و نواقصی

نداشته باشد .

ماده ۱۱۹ - عکس های پرونده مربوطه به هیئت های محلی و هیئت تجدید نظر بایستی شرایط زیر را متضمن باشد .

۱ - کاملا روشن بوده و بدون ساختگی باشد .

۲ - صاحبان عکس بدون ریش ساختگی عکس بر داشته باشند .

۳ - مطابقت کامل عکس با قیافه حقیقی صاحب آن از طرف هیئت

محلی گسراهی شود .

۴ - شماره شناسنامه در حاشیه عکس ذکر شود .

۵ - روی عکس طوری از طرف حوزه های نظام وظیفه مهر

رسمی زده شود که نصف مهر روی عکس و نصف آن روی کاغذ باشد .

۶ - تمام عکس ها با اندازه معین ($\frac{1}{4} \times 4 \times 6$) باشد .

۷ - عکس ها بعوض سنجاق بایستی با چسب الصاق گردد .

ماده ۱۲۰ - آراء صادره از هیئت تجدید نظر بایستی در ۵ نسخه

تنظیم ۴ نسخه بستاد ارتش ارسال که ۲ نسخه آن ضمن عین پرونده

بوزارت کشور فرستاده شود تا بمبادی مربوطه ارجاع گردد و ۱ نسخه

باداره نظام وظیفه عمومی و نسخه دیگر در دفتر مربوطه بایگانی

گردد .

تبصره ۱ - کسبیون اعتراضات مرکب از نمایندگان نظام وظیفه

و آمار و ثبت احوال و شهربانی و امنیه در حوزه های نظام وظیفه

و هیئت محلی در فرمانداری و بخش داری هر محل تشکیل میگردد .

تبصره ۲ - در محلهائی که مرکز اقامت فرمانداران میباشد

بایستی خود آنها حاضر شوند مگر در مواقعی که علل موجهی عدم حضور آنان

را ایجاب نماید اعزام نماینده از طرف فرمانداران بلامانع است .
تبصره ۳ - از تاریخ وصول گزارشات بکمیسیون بدوی میبایستی
کمیسیون مذکور در ظرف ۴۸ ساعت لایحه اعتراضیه و یا نظریات دیگر
خود را بهیئت محلی ارسال دارد .

فصل هفدهم - افراد در خدمت زیر پرچم

ماده ۱۲۱ - قسمتهای پادگانی مربوطه در مواقع احتیاج بنفرات
بایستی مامور لازم (از افسر و افراد) برای جمع آوری و تحویل به
سرباز خانه تحت اختیار مناطق بگذارند .

ماده ۱۲۲ - هزینه افراد جمع آوری شده از حمل و نقل و جیره
از تاریخ تحویل بمامورین اعزام بعهدہ قسمتهای مربوطه خواهد بود .
ماده ۱۲۳ - حوزه‌های سربازگیری موظفند اسامی نفرات تحویل
را در دفتری ثبت و از مامورین اعزام رسید دریافت دارند .

ماده ۱۲۴ - افرادی که از محل تجمع بمرکز مربوطه اعزام میگرددند
باقضای فصل بایستی وضعیت بالاپوش آنها از طرف قسمتهای مربوطه
کاملاً تامین گردد .

ماده ۱۲۵ - برای جلوگیری از شیوع و سرایت امراض و اپیدمی
نبایستی نفرات جدیدالورود با سایر نفرات در یکجا منزل داده شوند
و موقع ورود قبلاً بایستی بشکل قرنطینه در محل جداگانه بمدت ۱۰ الی
۱۵ روز تحت نظر بهداری واقع و پس از اینکه کاملاً نسبت بوضعیت
انان اعتماد حاصل و محقق گردید که حامل میکروب امراض مسریه
نیستند با سایر نفرات در منازل مربوطه جاداده شوند .

ماده ۱۲۶ - انتخاب صنفی افراد باید در ابتداء خدمت فقط بانظر فرماندهان قسمتها معمول گردد و در نتیجه آزمایش افرادی که برای هر صنف متناسب هستند به نسبت احتیاج بصنوف مربوطه تقسیم نمایند .
ماده ۱۲۷ - در موقع اعزام صورت اسامی نفرات تحویلی بامشخصات کامل از طرف حوزه های سربازگیری در چهار نسخه بطور انفرادی موافق نمونه شماره $\frac{۱۱}{۳۸}$ ثبت و ۳ نسخه ان با نفر تحویل مامورین اعزام شده و يك نسخه در پرونده مشمول بایگانی میگردد .

ماده ۱۲۸ - مامورین اعزام موظفند افراد تحویل شده را بابرگهای اعزامی به قسمت تحویل نموده و قسمتها وظیفه دار هستند انهایی را که در محل معاینه نشده و یا پس از معاینه درین راه بیمار شده اند بلافاصله معاینه مجدد نموده و پس از تحویل و معرفی افراد بواحد ها نسخه ثانی برك اعزامی را بلافاصله با تکمیل ستونهای مربوطه و صدقابه مناطق و حوزه های سربازگیری اعاده دهند .

تبصره - افرادی که بععل قانونی قابل قبول قسمت نبوده باشند بایستی باهمان برگهای اعزامی و معاینه پزشکی بجوزدها و مناطق سربازگیری عودت داده شوند .

ماده ۱۲۹ - افرادی که مستقیما از طرف حوزهها و مناطق نظام وظیفه بدون مامور بقسمت ها اعزام میشوند بشرح مقررات مواد بالا بایستی معرفی گردند .

ماده ۱۳۰ - مامورین اعزام و همچنین مناطق و حوزه های سربازگیری برای جمع آوری و تحویل افراد به قسمتها در صورت احتیاج در شهرها از مامورین شهربانی و در خارج از مامورین امنیه میتوانند استفاده نمایند .

ماده ۱۳۱ - وضعیت افراد در مدت خدمت زیر پرچم از هر حیث (علل مزاجی - فرار - فوت - شهادت تکفل) بایستی از طرف قسمت بمنطقه و حوزه مربوطه موافق شرح زیر بلافاصله اعلام گردد.

الف - افرادی که بواسطه علل مزاجی مستلزم معافیت موقت و یا دائم بوده بوسیله پزشکان نظامی و شورای پزشکی وضعیت آنان روشن شده پس از تصویب ستاد ارتش با بر گهای معاینه بمنطق و حوزه های نظام وظیفه مربوطه معرفی میگردند مناطق و حوزه ها موافق مقررات بایستی بدون تاخیر نسبت به آنها تیکه معاف دائم میباشند برگ معافیت صادر و نسبت به آنانکه مستلزم استراحت و مداوا بوده باشند به بنگاه های بهداری کشور معرفی نمایند و افسران و افرادی که در حین خدمت زیر پرچم بیمار بستری میگردند چنانچه بستری بودن و یا معافیت آنان از یکماه تجاوز نماید مدت اضافه بريك ماه جزء خدمت زیر پرچم آنها منظور نخواهد گردید و مراتب بایستی بمنطقه مربوطه سابقه داده شود .

ب - نفراتیکه در حین انجام خدمت سربازی فرار اختیار نمایند. اسامی آنها بدون تأخیر از طرف واحدها بایستی بمنطق و حوزه های مربوطه ارسال گردد که در جلب و دستگیری آنها اقدام نمایند و قسمتهای مربوطه نیز باید همه ماهه امار جامعی مطابق نمونه (۱۲) از افراد وظیفه با ذکر نفراتیکه دستگیر شده و نفراتیکه دستگیر نشده اند تنظیم و به ستاد ارتش ارسال دارند و قسمتها و حوزه وظیفه دار هستند فرار نفرات وظیفه را بلا تعقیب نگذاشته بحدی تعقیب نمایند تا دستگیر و بخدمت جلب شده و مطابق مقررات تحت تعقیب قانونی واقع گردند .

ج - وفات و شهادت افراد در سه نسخه مطابق نمونه شماره ۱۳

از طرف قسمتها تنظیم و پس از امضاء فرمانده و واحد مربوطه بمناطق و حوزه‌های نظام وظیفه فرستاده میشود که يك نسخه در حوزه مربوطه بایگانی و نسخه دیگر بوسیله مامورین کشوری جهت کسان آنها ارسال و نسخه سوم برای آگاهی بدفتر امار مربوطه فرستاده شود .

د - نسبت به متکفلین مشمول مقررات ماده ۶۸ قانون خدمت نظام وظیفه مدارك لازم که از طرف افراد تسلیم میگردد از طرف قسمت عیناً بمناطق و حوزه‌های نظام وظیفه مربوطه ارسال شده و طبق مقررات بوضعیت آنان رسیدگی بعمل آمده در صورتیکه نفر متکفل شناخته شود پرونده امر به اداره نظام وظیفه عمومی ارسال و با کسب اجازه از ستاد ارتش طبق مقررات قانون اقدام میگردد .

ماده ۱۳۲ - افراد فراری که بدون سابقه در قسمت دیگر وارد خدمت میشوند بایستی به محض اطلاع به قسمت اولیه تحویل و موافق مقررات قانون با آنها رفتار گردد .

ماده ۱۳۳ - افراد فراری که پس از دستگیر شدن طبق رای کمیسیون مشاوره پزشکی معاف دائم تشخیص داده میشوند از نظر خدمتی معاف خواهند بود ولی مطابق مقررات قانون بایستی مورد تعقیب و مجازات قرار داده شوند .

فصل هیجدهم - وظائف بازرسی در امور

نظام وظیفه

ماده ۱۳۴ - در اجرای مقررات ماده ۱۵۴ قانون خدمت نظام وظیفه بازرسانیکه از اداره نظام وظیفه بمناطق اعزام میگرددند بایستی

دفتری داشته باشند که همه روزه صورت مجلس عملیات خود را در آن دفتر نوشته و گزارشی در هر هفته از عملیات روزانه خود جهت اداره نظام و وظیفه بفرستند که معلوم باشد در هر روز بچند پرونده و بچه کارهایی رسیدگی کرده اند و نتیجه رسیدگی خود را راجع به هر پرونده در مقابل آن بنویسند اداره نظام وظیفه هر هفته بایستی گزارشات را بررسی نموده ایرادات خود را به هر يك متذکر گردیده خلاصه عملیات هر يك از بازرسها و خلاصه تصمیمات اداره را در همان هفته به ستاد ارتش بفرستند .

ماده ۱۳۵ - بازرسهای اعزامی در امور نظام وظیفه چنانچه در انجام وظائف محوله بخود قصوری ورزیده و یا ماموریتهای محوله را با نظر های خصوصی انجام و تبعیضاتی قائل گردند و عملیات خلاف قانون و مقررات مامورین را اخفاء کرده و ارفاقی نمایند و یا منظور خود را در بازرسی فقط و فقط اخذ هزینه سفر قرار دهند علاوه بر اینکه هزینه سفر و فوق العاده دریافتی از آنها بِنفع ارتش بخزانة مسترد خواهد گردید خود آنها نیز تحت تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت .

فصل نوزدهم - کتابچه نظامی و دفاتر تفصیلی

و آمار افراد وظیفه

ماده ۱۳۶ - به کلیه افراد وظیفه بمحض ورود بخدمت بایستی کتابچه نظامی که معرف کامل خصوصیات و مشخصات و خصایص آنها باشد از طرف قسمتها مطابق دستورات مربوطه تنظیم شده تسلیم شود که همیشه همراه داشته و بعد از خاتمه خدمت نیز بایستی با خود

داشته باشند ولی جلد دوم کتابچه مزبور (دفتر چه محاسباتی نظامی) ممکن است بعد از اینکه صفحات آن پر شد و جا برای یاد داشته‌ها خالی نداشت و یا آنکه در اثر نقل و انتقالات به تنظیم محاسبه جدیدی احتیاج حاصل شد جلد دوم دفترچه اولیه در قسمت بایگانی و یک جلد دوم دیگر به سرباز داده شود.

ماده ۱۳۷ — بهر يك از افراد باید برای محافظت و طریقه تمیز نگاهداشتن دفترچه های مزبور دستورات لازمه از طرف فرمانده واحد مربوطه داده شود و برای اینکه عموماً افراد در يك محل کتابچه های مزبور را حفظ نمایند هر يك از افراد بایستی طرف چپ سینه از پشت بلوز جیبی که دارای تکه باشد تهیه و دفتر چه ها را در جیب مزبور بگذرانند بقسمی که در تابستان از سرایت عرق محفوظ باشد.

ماده ۱۳۸ — کتابچه های نظامی بایستی در مقابله لیست ممهور با افراد تقسیم و تسلیم شود.

ماده ۱۳۹ — افسران و متصدیانیکه حق نوشتن مطالب لازمه دارند موظفند که از روی نهایت دقت و با اتقان ریز و خوانا مطلب خود را در کتابچه مزبور بنویسند و کاملاً مفاد تذکرات و ندرجه در کتابچه را از هر نقطه نظر رعایت و اجرا نمایند.

ماده ۱۴۰ — بایستی بدون جهت در ستونهای صفحات دفتر مزبور مطالب غیر لازم نوشته شود که در مواقع ضرورت محلی برای یادداشتهای لازمه باقی نمانده بلکه مطالب و مسائلیکه از نقطه نظر اصول بهداشتی و طریقه خدمت ذیمدخل و مؤثر میباشد در ستونهای مربوطه باید ذکر شود.

ماده ۱۴۱ - در موقع انقضاء خدمت زیر پرچم و مرخصی افراد وظیفه بایستی جلد دوم کتابچه نظامی (دفتر چه محاسباتی در امور اداری قسمت مربوطه بایکسانی شود و بجای جلد دوم باید دفتر خدمت وظیفه افراد را جا داده به آنها مسترد شود .

ماده ۱۴۲ - قسمت‌ها موظفند ۴۵ روز بخاتمه خدمت مقرر قانونی افراد باقیمانده دفتر خدمت وظیفه آنان را تنظیم و جهت ثبت در دفاتر لازمه بمناطق مربوطه ارسال دارند .

ماده ۱۴۳ - مناطق و حوزه های سر باز گیری وظیفه دار میباشند که هر چه زود تر در تکمیل و اعاده دفتر خدمت وظیفه اقدام نمایند .

ماده ۱۴۴ - ستاد لشکر ها و دفاتر تیپ ها مسئول و مراقب حسن جریان امر بوده و دو ماه قبل از اینکه خدمت افراد وظیفه خاتمه پیدا کند مراتب را بواحد های مربوطه تذکر داده و در اجرای تشریفات و اقدامات مربوطه نظارت کامل مرعی دارند که ۱۵ روز قبل از خاتمه خدمت افراد دفتر خدمت وظیفه آنها تکمیل شده در واحدها حاضر باشد و یکروز قبل از خاتمه خدمت نفرات وظیفه تحت نظر کمیسیون مر کب از نماینده ستاد لشکر و فرمانده واحد و متصدی امور مالی قسمت بوضعیت محاسبه کلیه افراد خدمت منقضی شده رسیدگی نموده در مقابل رسید دفتر خدمت وظیفه آنان تسلیم (بجز کسانی که بنا به اوامر مخصوصی باید در خدمت بمانند) و مرخص شوند .

تبصره - کتابچه خاتمه خدمت افسران وظیفه نیز میبایستی دو ماه قبل از خاتمه خدمت آنان از طرف واحد های مربوطه تنظیم و مستقیماً باداره نظام وظیفه جهت تکمیل ارسال گردد .

ماده ۱۴۵ - دفتر تفصیلی نمونه شماره ۱۴ که فقط در هنگ ها

وقسمتها و گردانهای مستقل میباید نگاهداری شود بایستی بطور صحیح تنظیم وصحت مندرجات آن مورد اعتماد کامل بوده و هر قسمت از روزیکه اخذ نفر وظیفه کرده کلیه سوابق خدمتی آنها را بارعايت مقررات از دفاتر مزبور روی سازمان وقت جامعاً منظم نموده و مواد ۴ و ۱۲۳ قانون خدمت نظام وظیفه را مرتباً در انقضای مواعد مقرر در ستونهای مربوطه عمل نمایند.

ماده ۱۴۶ - طرز تنظیم دفاتر تفصیلی باید طوری در نظر گرفته شود که وضعیت افراد هر قسمت را در ادوار مختلفه کاملاً با تغییرات ان نشان داده و سازمان طبقات مختلفه افراد وظیفه در هر قسمت محفوظ باشد و چون دفتر مزبور بمنزله راهنمای هر قسمت بوده باید در تکمیل و تدوین ستونهای مربوطه نهایت مراقبت بعمل آید که مندرجات ان متکی به اطلاعات صحیحه بوده و دقت شود که از هر گونه خدشه و قلم خوردگی مصون باشد.

ماده ۱۴۷ - کلیه تغییرات و کسر و اضافات حاصله در مورد افراد وظیفه و همچنین تاریخ شروع و خاتمه خدمت انان پس از اینکه با ذکر اسم و مشخصات کامل در احکام هنگی و گردانهای مستقل درج گردید فقط تعداد جمع ان باید در احکام تپسی و لشگری تصریح شد ذکر اسامی و مشخصات فرداً در دفاتر بطور تفصیل و مکرر در احکام لشگری و تپسی ضرورت ندارد.

تبصره - هنگها و گردانهای مستقل بایستی يك نسخه از احکام قسمتی را مرتباً بمناطق مربوطه نیز ارسال دارند.

ماده ۱۴۸ - دفتر آمار افراد وظیفه مطابق نمونه شماره ۱۵ در هر

واحدی تنظیم و تعداد آن با رعایت تغییرات مربوطه بایستی از هر حیث با دفاتر تفصیلی و دفاتر مناطق مربوطه آمار ماهیانه مطابقت داشته باشد. ماده ۱۴۹ - برای اینکه اصول نمره بندی افراد و وظیفه در کلیه قسمتها بطور يك شکل معمول و طریقه ثابتی برای این منظور عملی گردد که در مراحل مختلفه نیز مورد استفاده واقع شود موارد ذیل بایستی بموقع اجرا گذارده شود.

الف - در هر هنگ (گردان مستقل) بطور کلی بهر يك از طبقات موالید نمره مخصوصی از يك داده شود بطوریکه نمره طبقه ۸۴ یا ۸۵ يك هنگ از ۱ شروع و تا مدتی که نفر از آن طبقه بهنگ تحویل میشود نمره مزبور بطور تسلسل ادامه داده شود و بهمین ترتیب طبقات بعدی موالید (۸۶ و ۸۷ و ۸۸ الخ) نیز باید از نمره يك داده شود و قطعی است نفرات هر طبقه از هر سنه و تاریخی هم بخدمات احضار شوند باید نمره مربوطه بهمان طبقه بآنها داده شود بدینمعنی که اگر از موالید ۸۴ یا ۸۵ در هذه السنه و یا سنوات بعد هم به يك هنگی تحویل شود بایستی نمره آنها از نمره مابعد نمره ای که بتعداد افراد ۸۴ آن هنگ خاتمه داده تعیین و بطور مسلسل اختصاص داده شود.

ب - در صورت تغییر و تبدیل افراد از هنگی بهنگ دیگر نمره نفر منتقله باید بنفر دیگر که از همان طبقه منتقل میشود داده شود و در هنگ جدید نمره جدیدی از نمره هم طبقه مربوطه باو اختصاص داده خواهد شد.

ج - در قسمتهای مختلط در هر صنف برای هر طبقه از موالید نمره مسلسل اختصاص داده خواهد شد.

فصل بیستم . متفرقه

- ماده ۱۵۰ - حدود اختیارات مناطق و پادگان های مربوطه به مناطق نسبت به وضعیت حوزه های مربوطه به هر يك از تیپ های مستقل واقعه در مناطق لشکر ها بشرح پائین خواهد بود .
- ۱ - آمار اعضاء و کارکنان حوزه ها بایستی جزو آمار منطقه مربوطه منظور شود .
- ۲ - از نظر امور انضباطی پادگان حوزه اختصاصی دارای اختیاری خواهد بود که در آئین نامه انضباطی تصریح گردیده (در حدود اختیارات مربوطه) .
- ۳ - امور نقل و انتقالات اعضاء حوزه ها از طرف قسمتهای مربوطه بایستی با توافق نظر فرماندهان پادگان حوزه اختصاصی بعمل آید .
- ۴ - حوزه های مقیم قلمرو هر پادگان در درجه اول موظف به تأمین ا-تياجات قسمت مربوطه خواهند بود .
- ۵ - نفقات مازاد حوزه های مذکور بانظار اداره مرکزی نظام وظیفه بسایر قسمتهای منطقه مربوطه اختصاص داده خواهند شد .
- ۶ - حوزه های مزبور بایستی صورت عمل کرد ماهیانه خود را در دو نسخه همه ماهه با اداره نظام وظیفه عمومی و منطقه مربوطه بفرستند .
- ۷ - از نقطه نظر فنی حوزه های مزبور می بایستی بوسیله منطقه متبوعه از اداره نظام وظیفه عمومی کسب تکلیف نمایند

۸ - حوزه ها از نظر امور تأمین احتیاجات و کار های مربوطه به نظام وظیفه و ارتباط و مکاتبات با همان پادگانهای خود دارای استقلال عملی بوده و مستقیماً بایستی طرف مکاتبه واقع و با رعایت مقررات نظریه قسمت را بموقع اجرا بگذارند .

۹ - نسبت به حوزه های مزبور از نظر مالی نیز مطابق سایر حوزه های تابعه رفتار خواهد شد .

۱۰ - ترفیعات و سایر تغییرات کارگزینی کارکنان حوزه های منظور عموماً بایستی با جلب نظر فرماندهان پادگان اختصاصی اقدام و عملی گردد .

۱۱ - حوزه های مزبور چنانچه بمنظور تأمین احتیاجات قسمتها دارای کسر نفر باشند بایستی از طریق منطقه مربوطه بانظر اداره نظام وظیفه عمومی از حوزه های همجوار تأمین نمایند .

ماده ۱۰۱ - هر يك از مشمولین و یا افسران و افراد احتیاط ذخیره که سند وضعیت مشمولیت و یا دفترچه خدمتی خود را مفقود نمایند باید مراتب را بلافاصله به نزدیکترین حوزه سر باز گیری اطلاع داده و با ارائه مدارك نامبرده در پائین تقاضای صدورالمشی بنمایند .

۱ - استشهدامبنی بر صداقت و درستی بگواهی لااقل سه نفر معتمد محل .

۲ - رونوشت گواهی شده برگ شناسنامه .

۳ - تعهد نامه مبنی بر اینکه هر موقع اسناد مفقود شده پیداشود عیناً بمنطقه و یا حوزه مربوطه تسلیم دارند .

۴ - دو قطعه عکس برای دفترچه خدمتی بالباس نظامی برای اسناد دیگر بالباس غیر نظامی .

- ماده ۱۵۲ - حوزه‌های نظام وظیفه بایستی پس از بررسی در اطراف تقاضا کنندگان نامبرده در ماده بالا اقدام به صدور المثنی نمایند .
- تبصره - در صورتیکه حوزه سر باز گیری مربوط به مشمول نبوده باشند عین مدارك از طرف حوزه مسکن با شرح وضعیت بحوزه مبداء فرستاده شده و حوزه مبداء موظف است المثنی صادر و بحوزه مسکن ارسال دارد که بتقاضا کننده مسترد شود .
- ماده ۱۵۳ - چنانچه پس از صدور المثنی معلوم شود که اظهارات اظهار کننده عاری از حقیقت و برای سوء استفاده مبادرت بتقاضا نموده است موافق مقررات جاریه تعقیب و مجازات خواهد شد .
- ماده ۱۵۴ - مشمولین و افراد نامبرده در پائین از لحاظ نظام وظیفه با شرایط مصرحه میتوانند در داخله کشور مسافرت نمایند .
- ۱ - اشخاصیکه در مرحله احضار واقع و وضعیت آنها از طرف مامورین رسیدگی و اسم نویسی روشن و گواهی در دست دارند با سپردن تعهد که در موعد مقرر در مجلس سر باز گیری محل مربوطه بخود حاضر شوند .
- ۲ - اشخاصیکه جزو آماده بخدمت منظور و گواهی در دست دارند با سپردن تعهد که در انقضای مدت آماده بخدمت در منطقه و یا حوزه مربوطه حاضر شوند .
- ۳ - اشخاصیکه در مرحله احضار واقع و فاقد گواهی از مامورین رسیدگی و اسم نویسی میباشند با سپردن تعهد بایستی خود را بحوزه مربوطه معرفی نمایند .
- ۴ - متکفلین مشمول مقررات ماده ۶۸ قانون که دارای برك معافیت

تکفل میباشند با سپردن تعهد که در موقع تجدید رسیدگی در حوزه مربوطه حاضر شوند .

۵ - دانش آموزان مشمول با گواهی وزارت فرهنگ و ادارات مربوطه و آنهاییکه در آموزشگاه ها و دبیرستان ها و کلاسهای خصوصی وزارتخانه و ادارات و بنگاه ها مشغول تحصیل میباشند با گواهی وزارتخانه و ادارات و بنگاههای مربوطه .

۶ - مشمولین ضعیف البنیه و بیمار که به بنگاه های بهداشتی کشور جهت معالجه و مداوا معرفی شده اند و بنا بگواهی بنگاههای بهداشتی که در نقطه دیگر کشور (غیر از محل اقامت) استراحت و معالجه آنها بهتر و سریع تر معمول خواهد گردید و مراتب موردگواهی شورای پزشکی نظامی واقع شده باشد با سپردن تعهد که در موعد مقرر خود را بحوزه مربوطه معرفی نمایند .

۷ - افرادی که خدمت زیر پرچم خود را انجام داده اند با تعیین محل اقامت خود .

ماده ۱۵۵ - مشمولین و افراد نامبرده در پائین از لحاظ نظام وظیفه با شرایط مصرحه میتوانند از داخله بخارج کشور و از خارج بداخل کشور مسافرت نمایند .

۱ - دانش آموزانی که در سنین مشمولیت می باشند بگواهی وزارت فرهنگ .

۲ - مشمولینی که بواسطه وضعیت مزاجی معاف دائم گردیده اند .

۳ - مشمولین بیمار و ضعیف البنیه که بایستی بوسیله بنگاههای بهداشتی

کشور تحت معالجه و مداوا واقع گردند بنا بر گواهی شورای پرشگان نظامی که مسافرت آنها برای مداوا الزام یابد با سپردن تعهد که در موعد مقرر حاضر شوند .

۴ - افراد یکه لا اقل یکسال بسنین مشمولیت آنها باقیمانده با سپردن تعهد که در موعد مقرر جهت رسیدگی و اسم نویسی در حوزه مربوطه حاضر شوند .

۵ - افرادی که خدمت زیر پرچم خود را انجام داده اند با تعیین محل اقامت .

۶ - مشمولینی که بخواهند موقتاً یا دائماً از خارجه بداخله کشور مسافرت نمایند باید در قسمت وضعیت خود و تطبیق وضعیت آنها با مقررات قانون و مدارك لازم را از سفارت و یا کنسول خانه های مربوطه در دست داشته باشند .

۷ - اشخاصیکه موقتاً از خارجه بایران مسافرت نموده و در سنین مشمولیت می باشند در صورتیکه خدمت زیر پرچم را انجام و یا برک معافیت قانونی در دست داشته باشند مانعی برای مراجعت به محل اقامت نخواهند داشت .

ماده ۱۵۶ - صدور پروانه مسافرت از لحاظ نظام وظیفه برای مشمولین و افراد مقرر در این فصل با مناطق و حوزه های نظام وظیفه محل اقامت خواهد بود .

تبصره - مناطق و حوزه های محل اقامت افراد نامبرده موظفند مراتب مسافرت افراد را بمنطقه مربوطه اعلام دارند .

ماده ۱۵۷ - معطوفاً بماده ۱۵۷ قانون خدمت نظام وظیفه از

تاریخ انقضاء ۶ ماه مهلت مقررہ قانونی مصرحہ در مادہ مذکور (راجع بمعافیت مشمولین غایب و سربازان فراری از مجازات) مهلت مقررہ در قانون ۶ ماه دیگر تمدید خواهد داشت .

مادہ ۱۵۸ - اجرای موارد لازمه این آئین نامہ در خارج از کشور بعہدہ نمایندگان و مامورین ذی صلاحیت وزارت امور خارجه خواهد بود .
مادہ ۱۵۹ - آئین نامہ بسیج عمومی راجع باجرای مقررات مربوطہ بفصل ۱۶ قانون خدمت نظام وظیفہ جداگانہ میباشد .

مادہ ۱۶۰ - این آئین نامہ کہ مشتمل بر ۲۰ فصل و متضمن ۱۶۰ مادہ و ۴ تبصرہ میباشد از تاریخ تصویب لازم الاجرا خواهد بود .